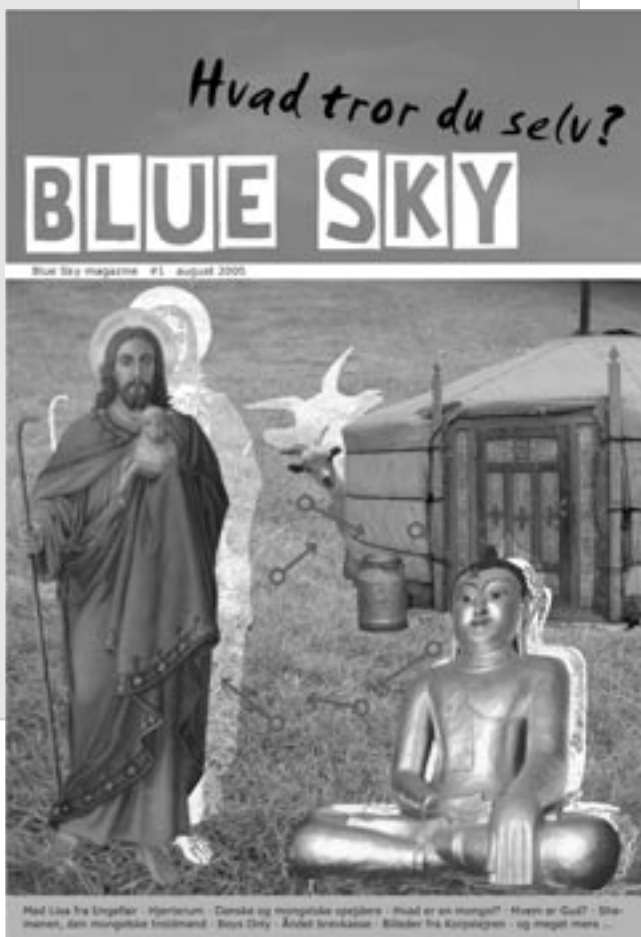

Forkyndelsesmateriale 2005-06

Lederhæfte til Blue Sky #2-05

Indledning

KFUM-Spejderne har i perioden 2002–2007 et samarbejdsprojekt med det mongolske spejderkorps Scouts of Mongolia. Derfor sætter kristendoms materialet i indeværende spejderår fokus på Danmark og Mongoliet, på unge i de to lande - og ikke mindst på tro.

I løbet af spejderåret udkommer magasinet Blue Sky tre gange. Hvert nummer beskæftiger sig med tro og eksistencielle emner gennem artikler om Mongoliet og Danmark. Til hvert magasin udkommer også et lederandagtshæfte med andagter, der referer til enkelte artikler i bladet. Spejderne får bladet med hjem og det er så op til lederne, at bruge andagterne i spejderarbejdet.

Dette andagtshæfte er det andet af i alt tre hæfter og henviser til Blue Sky #2. Det sidste hæfte vil udkomme sammen med Blue Sky #3 på www.spejdernet.dk/bluesky til marts 2006.

Strukturen i andagterne varierer, men kan bestå af flg. elementer:

Intro: Introducerer andagtens tema og knytter andagten sammen med en artikel fra Blue Sky. Genfortæl introen kort for spejderne som indledning og vis dem artiklen. Læs evt. (noget af) artiklen sammen med dem.

Aktivitet: En leg eller anden form for aktivitet ud fra andagtens tema

Samtale: Mange af andagterne lægger op til samtale om emnet. Børn og unge er generelt gode til at overveje de store spørgsmål i livet. Tit har de et meget mere naturligt forhold til religiøse spørgsmål end voksne, og er ikke generte over at snakke om deres tro. Samtalerne handler om at give rum for spejdernes egne erfaringer.

Bibeltekst: Bibelteksterne i dette hæfte er ofte genfortalt frit. Det er generelt en god idé at genfortælle og ikke læse op.

Refleksion: Refleksionen sammenfatter meningen med andagten. Den kan læses eller genfortælles.

Sang: Ved nogle af andagterne er angivet forslag til sange. »Gl« henviser til nummeret i den gamle spejdersangbog og »Ny« henviser til den nye.

Bøn: Man kan vælge at bede den bøn, der er angivet ud for andagten, eller man kan frit formulere en bøn over andagtens tema. Man kan også bede spejderne om at formulere bønner. Slut altid med Fadervor.

Man kan bruge alle eller bare nogle af elementer fra hver andagt alt efter, hvad man har lyst til, og hvor langt tid andagten skal tage.

God fornøjelse!

Arbejdsgruppen

Lisbeth Aagaard, Pernille Schmidt, Rasmus Bro Henriksen og Niels Hviid Poulsen

1

Krybbespil

Tid: 1-3 spejdermøder

Artikel: Forsiden

Intro

Når vi fejrer jul, mindes vi Jesu fødsel som beskrevet i Lukas evangeliet kapitel 2, vers 1-20. Der er mange måder at fejre dette på. Det er en gammel tradition at lave krybbespil, fx som det, der er på forsiden af Blue Sky #2. Mange steder i verden opfører man også hele juleevangeliet som et lille teaterstykke.

Aktiviteter

Opfør juleevangeliet

Lad spejderne læse juleevangeliet sammen, hvorefter de opfører det.

Man kan opføre juleevangeliet på forskellig vis. Det kan enten gøres til et enkelt spejdermøde, hvor hver patrulje skal indøve og opføre en lille del af historien om Jesu fødsel. Brug hvad der er indenfor og udenfor spejderhytten til kostumer og rekvisitter.

Til sidst samles alle og viser de små stykker for hinanden.

Man kan også lave det som et større projekt, hvor hele spejdertroppen øver sammen, laver kostumer og måske kulisser til krybbespillet. Stykket kan vises i forbindelse med juleafslutning, hvor man kan invitere familie og venner til at se stykket.

Overvej

- Rolleliste
- Skal der bruges musik i stykket?
- Skal der synges, danses, rappes, mimes?
- Kostumer
- Hvilken form skal stykket have? Skal det være en version som beskrevet i bibelen eller skal det være et moderne krybbespil?
- Kan der laves sjove effekter med lys og lyd?

Krybbespil

I december kan I også have et krybbespil stående i spejderhytten, evt. i et andagtshjørne, hvor I holder alle andagterne. Her kan I også have en adventskrans hængene med lys i. Tænd lysene i løbet af advent, når I holder andagt.

Til krybbespillet kan spejderne lave små dukker, der forestiller Jesus i krybben, Maria, Josef og de andre fra historien. Find evt. inspiration fra forsiden af Blue Sky #2 eller brug dukker, som spejderne selv har derhjemme (Jomfru Maria som Barbie, Josef som Action Man...). Husk også at have dyr, stald og en stjerne.

Bøn

Tak Gud, fordi du kom til verden gennem Jesus.

Tak Gud, at du med ham lærte os om livet med hinanden.

Tak Gud, at vi lærer dig at kende gennem Jesus.

Lad os mindes dette i julen

Fadervor

2

Hvad har du brug for?

Tid: 10 min.

Artikel: Intro / leder

Materialer: Papir og blyanter, reklamer

Intro

I lederen til Blue Sky #2 skitseres det, at der er forskel på at have *brug for* og have et *forbrug*. Omkring jul bliver vi særligt mindet om, at de fleste af os har et overforbrug af mad og penge. Spejderne kender det sandsynligvis allerede fra dem selv. Hvad ville vi egentlig gøre, hvis vi pludselig en dag skulle vælge ti ting, vi skulle tage med for at overleve på en øde ø? Et sted hvor vi ikke bare kan købe og smide væk, som vi har lyst til!

Aktivitet

1. Lad spejderne svare på spørgsmålet: Hvilke ti ting ville du tage med, hvis du skulle overleve på en øde ø? De skal skrive eller tegne ordene på et stykke papir.
Tag derefter en snak om, hvad det er, som gør livet værd at leve. Er det de ti ting, som de har skrevet/tegnet, eller er det deres familie, venner, fritidsaktiviteter - eller kæledyr? Måske er det lidt af hvert?
2. Lad spejderne kigge i reklamer og lad dem finde tre ting, som de sagtens kan undvære og tre ting, som de ikke vil kunne leve uden.
Tag derefter en snak om, hvad det er for ting, som de har valgt og hvorfor det netop er disse ting.

Refleksion

Penge lader os få den opfattelse, at lykken er at få, og glæden er at eje.

Gud ønsker derimod, at lykken er at give og glæden er at dele.

Bøn: Kære Gud

Tak fordi du sørger for os i det daglige.

Tak fordi du ved, hvad vi har brug for.

Hjælp os til at give og dele med andre af vores overforbrug.

Fadervor

3

Du er kendt

Tid: Fra 15 min.

Artikel: Hjerterum

Intro

Det er rart at kende nogen rigtig godt. Og det er rart selv at være kendt rigtig godt af nogen! Hvordan mon det er, hvis man bor rigtig, rigtig tæt sammen i et telt hele året rundt med hele sin familie? Alting foregår i det samme rum – her laves mad og læses lektier, her passes måske en syg gammel bedstemor, her bliver lillebror født...

Vi har også alle sammen nogen, som kender os rigtig godt.

Gud er dén, der kender os bedst. Han har kendt os fra før vi blev født. Han kender os ud og ind. Han ved alt det, vi håber, ønsker, frygter og længes efter, og han ønsker kun det bedste for os. Er det ikke rart at vide?

Aktivitet

Følekimsleg: Hvor godt kender du dine spejderkammerater? Giv én af spejderne bind for øjnene, og lad ham/ hende føle på de andre spejdere og gætte hvem, der er hvem. Ingen må selvfølgelig sige noget imens!

Samtale

Snak om, hvem der kender **jer** rigtig godt?

Bibeltekst

Herre, du ransager mig og kender mig. Du ved, om jeg sidder eller står, på lang afstand er du klar over min tanke; du har rede på, om jeg går eller ligger, alle mine veje er du fortrolig med. Før ordet bliver til på min tunge, kender du det fuldt ud, Herre; bagfra og forfra indeslutter du mig, og du lægger din hånd på mig.

Salme 139,1-5

Sang: Ingen er så tryk i fare (Gl. nr.: 192; ny nr.: 162)

Bøn

Tak Gud, fordi du er den, der kender os bedst.

Tak, at du altid passer på os.

Fadervor

Materialer: En pakke Marie-kiks

Aktivitet

Dele-kiks!

Sid i en cirkel. Tag en kiks og giv den til den første spejder, som brækker halvdelen af kixsen af og spiser den. Kixsen sendes videre til den næste, som igen brækker halvdelen af osv. Til sidst sidder én af spejderne med et stykke kiks, som er så lille, at det ikke længere kan deles. De andre spejdere må nu stille denne spejder et spørgsmål eller en udfordring (NB: Man accepterer selvfølgelig, hvis en spejder ikke vil svare). Når vedkommende har svaret på udfordringen, får han eller hun en ny kiks – og legen fortsætter. Legen er ikke en konkurrence. Den skal signalere fællesskab, hygge og »intimitet«.

Samtale

Tag evt. udgangspunkt i artiklen om ger'en og det stærke familiefællesskab dér.

Tal sammen om fællesskab. Hvornår føler man et stærkt fællesskab? Med vennerne? Med ens familie? Med Gud?

Jesus holdt måltid med mange forskellige slags mennesker – selv nogen, som ingen andre ville have noget med at gøre. Derved udtrykker han et tæt fællesskab med dem. Han vil også have et tæt fællesskab med os. Vi har mulighed for at deltage i Jesu måltidsfællesskab ved nadveren.

Fortælling

Historien om Emils julegilde fra bogen 'Mere om Emil fra Lønneberg' af Astrid Lindgren. Den handler om Emil, der smugler alle de stakkels fattiglemmer fra fattiggården hjem på Katholdt, mens hans far og mor er på et familiebesøg. Dér bespiser han dem med al den lækre julemad, som Emils mor og Line har brugt dage og uger til at forberede, og som skulle have været brugt til det store familiegilde næste dag. Lån evt. bogen på biblioteket.

Sang: Lad os bryde brødet sammen (Gl. nr.: 197; ny nr. 116).

Bøn

Gud, vi takker dig for fællesskabet med hinanden i spejdergruppen. Tak for vores familie. Og tak for vores fællesskab med dig. Vi beder om, at du vil hjælpe os til at tage imod andre, som gerne vil være en del af vores fællesskab. **Fadervor**

5 Hvor stor er Gud?

Tid: 15 min.

Artikel: Hjerterum

Materialer: Liggeunderlag, evt. lommelygter, hvis I synger udenfor, når det er mørkt.

Intro

For danskere, der ikke har prøvet det før, kan det godt tage lang tid at sætte en ger op! KFUM-Spejderne har en ger, som man kan låne – måske skulle I prøve?

For os mennesker kan det være svært nok at sætte et lille telt op. I Bibelen er himlen beskrevet som Guds telt, som han har spændt ud over os. Så mægtig er Gud, at han kan »slå himlen op« så nemt, som når vi sætter et telt op! Når vi kigger op på himlen, kan vi måske få en fornemmelse af, hvor stor Gud er? I hvert fald får vi en fornemmelse af, hvor små vi selv er. Alligevel passer Gud på hver eneste af os.

Aktivitet

Gå udenfor og kig på himlen! Tag evt. et liggeunderlag med ud og lig helt stille et stykke tid og fornem, hvor stort universet er – og hvor stor Gud må være, når han har skabt alt det! Og tænk på, at han alligevel passer på hver enkelt af os.

Bibeltekst

Herre, min Gud, du er stor! Du er klædt i højhed og pragt; du hyller dig i lys som en kappe, du spænder himlen ud som en teltdug.
Salme 104, 1-2

Sang: Spænd over os dit himmelsejl

Bøn: Fadervor

6 Krig og fred

Tid: Fra 10 min.

Artikel: Jul som soldat i 30-40 graders varme

Intro

Julen handler om fred mellem Gud og mennesker og fred mellem mennesker. Gud ønsker, at vi skal leve i fred med ham og med hinanden. Hvordan bevarer vi freden i verden? Kan man skabe fred med våben og vold? Eller vil det blot føre til mere vold?

Aktivitet

Lad spejderne fortælle historier om konflikter og forsoning – det kan f.eks. være historier om, hvordan de blev uvenner med én. Hvordan blev konflikten løst igen? Lad dem give bud på, hvordan man kan skabe fred mellem mennesker.

Refleksion

Gud har skabt os til at leve i fred med hinanden. Men Gud så, at der var meget vold og ondskab på jorden. Derfor var livet slet ikke så godt og dejligt, som han havde forestillet sig, det skulle være. Derfor sendte han sin søn til jorden for at bringe fred. Det er det, vi fejrer juleaften.

Jesus levede på jorden og viste os, hvordan vi skal leve med hinanden. »Hvis nogen slår dig på den ene kind«, sagde Jesus, »skal du bare vende den anden kind til også«. »Elsk jeres fjender og bed for dem, der forfølger jer«, sagde han også. Sådan levede han også selv. Selv da hans fjender ville henrette ham, gik han bare med uden at flygte eller gøre modstand, og på korset bad han for dem. Var det fejlt ikke at gøre modstand? Nej, ved at dø på korset uden at gøre oprør, viste Jesus, hvor meget han elskede alle mennesker – også sine fjender! Og Gud oprejste ham fra de døde! For Guds kærlighed og fred kan nemlig ikke stoppes, selv ikke af døden. Det er vores håb, når vi oplever ufred i verden: Guds kærlighed og fred kan ikke stoppes, men vil sejre til sidst!

Bibeltekst

Med ét var der sammen med englen en himmelsk hærske, som lovpriste Gud og sang: Ære være Gud i det højeste og på jorden! Fred til mennesker med Guds velbehag. Lukas-evangeliet 2,1-14

Jesus sagde: »Elsk jeres fjender og bed for dem, der forfølger jer...«
Matthæus-evangeliet 5,43-48.

Sang: Dejlig er jorden (Gl. nr.: 143; ny nr. 148)

Bøn: Kære Gud.

Vi beder dig om, at du vil give os din fred i vores hjerter. Vi beder dig om, at vi må være med til at bringe din fred ud i verden, så verden bliver et bedre sted at være. Vis os hvordan vi kan være med til at skabe fred. **Fadervor**

7 Hvad er det vigtigste i livet? Tid: 10-20 min.

Artikel: Hvad er det vigtigste?

Intro

Slå op i Blue Sky #2 på opslaget med citater fra de danske og mongolske spejdere: 'Hvad er det vigtigste for dig?'. Læs hvad de synes er det vigtigste i livet. Snak med spejderne om, hvad de synes om udsagnene.

Aktivitet

Den varme stol

Samlet eller i mindre grupper skal spejderne nu 'interviewe' hinanden om hvad der er det vigtigste i livet for dem. Sæt en stol klar, som spejderne sidder rundt om. Det er 'den varme stol' (læg evt. et tæppe eller en pude i den). Når én sætter sig i stolen, må man stille vedkommende spørgsmål! Alle må skiftes til at stille spørgsmål. Aftal evt. nogle spilleregler inden I begynder, f.eks. at man gerne må sige fra, hvis man ikke har lyst til at svare, og at man ikke må spørge om personlige ting.

Spørgsmålene kan f.eks. være:

- Hvad er det vigtigste for dig i livet?
- Hvad drømmer du om?
- Hvad er det vigtigste for dig ved julen?
- Hvad er dit bedste julegaveønske?
- Hvad er den bedste ting, du ejer?
- Hvis du vandt en million, hvad ville du så gøre med den?

Efter nogle spørgsmål er det en nye spejders tur til at sidde i 'den varme stol'. Husk også at lederne gerne må tage plads!

Bibeltekst

Engang var Jesus ude at gå med sine disciple. Pludseligt kom en mand løbende hen til dem og spurgte: 'Jesus, hvad skal jeg gøre for at få evigt liv – for at komme i himlen?' Jesus sagde til manden, at han skulle overholde loven – dvs. de ti bud. Der står f.eks. at man ikke må slå ihjel, lyve eller stjæle fra nogen.

'Men jeg har altid overholdt de regler', svarede manden.

Så sagde Jesus: 'Men du mangler at gøre én ting. Gå hen og sælg alle de ting, du ejer, og giv pengene til de fattige. Så vil du have en skat i himlen. Og kom så og følg mig!'

Det blev manden meget trist over at høre. Han var nemlig ret rig, og synes det var svært at skulle sælge alt hvad han ejede. Så han gik bedrøvet sin vej.

Da så Jesus sig omkring og sagde til sine disciple: 'Hvor er det vanskeligt at komme ind i Guds rige! Det er lettere for en kamel at komme igennem et nåleøje end for en rig at komme ind i Guds rige.'

Men det synes disciplene lød meget mærkeligt. De blev helt forfærdede og sagde til hinanden: 'Hvem kan så blive frelst?' Jesus så på dem og svarede: 'For mennesker er det umuligt, men ikke for Gud, thi alting er muligt for Gud.'

(Genfortælling af Mattæus-evangeliet 19, 16-26)

Refleksion

Vi har rigtig mange ting i vores verden! Og hvis der er noget vi mangler eller godt kunne tænke os, så køber vi det bare eller sparer sammen til det. Det er langt fra alle steder i verden, man kan det. Langt de fleste mennesker kan ikke bare bruge penge på

cd'er, mobiltelefoner eller en spejderuniform. Når de har sørget for at få mad til sig selv og deres familie, er der måske slet ikke nogle penge tilbage.

Tit er det som om, at jo mere man har, jo mere ønsker man sig også. Så kan det godt være svært at huske, at Jesus faktisk har sagt til os, at vi har en pligt til at hjælpe andre mennesker. Det er nok det, der menes i bibelstykket om kamelen og nåleøjet. Jo rigere man er, jo sværere bliver det at finde overskud til at hjælpe andre. Det lyder lidt underligt – men prøv at tænke over det.

Man behøver ikke at give alt hvad man ejer og har til nødhjælpsorganisationer og andre, der tager sig af fattige mennesker, for at leve som Jesus beder os om. Men en verden, hvor ingen hjælper deres næste og alle har nok i sig selv, vil være et helvede. Det er det du har en pligt til at undgå! Og husk så på, at de vigtigste ting i livet ofte er dem, der ikke koster noget...

Sang: Nu er jord og himmel stille (gl. nr. 121) eller Dejlig er den himmel blå (gl. nr. 142)

Bøn: Kære Gud.

Tak for du hjælper os med at se vigtigheden af at hjælpe andre mennesker.

Venskab eller kærester

Tid: Fra 10 min.

Artikel: Kærestetesten

Aktivitet

Hvis spejderne har taget mobiltelefoner med til spejdermødet, så skal de tage dem frem nu.

Kig telefonbogen igennem. Hvor mange numre har du tastet ind? Er der nogen, du ikke har snakket med i lang tid? Hvem betyder mest for dig?

Er der nogen du ikke har snakket med længe eller er uvenner med, kan du sende dem en sms og evt. skrive: »Hej, jeg har tænkt på dig i dag. Jeg er glad for at kende dig«. Eller du bede en bøn for dem.

Tal bagefter om hvem og hvad, der er vigtigst i livet. Tag evt. udgangspunkt i testen i Blue Sky #2

Sang: Børn af den grønne jord – Korpslejrnsangen Guldborgsund 2005

Bøn:

Kære Gud.

Vi takker dig for alle vores venner og alle dem, der betyder noget for os. Vi beder dig om, at du vil være nær hos dem og passe på dem. Vi beder dig også for dem, vi har et svært forhold til.

Fadervor

9

Hjælp og støt andre!

Tid: 5-10 min.

Artikel: Gadebørn

Intro

Gadebørnene i Mongoliet har fundet en måde at overleve på trods barske vilkår. De har ofte fundet sammen i grupper, hvor de kan støtte og hjælpe hinanden og være familie for hinanden. Det er et hårdt liv - og uden sammenligning med det liv, som de fleste børn lever i Danmark.

Bibeltekst

Jesus sagde: »Derfor: Alt, hvad I vil, at mennesker skal gøre mod jer, det skal I også gøre mod dem.« Matthæus-evangeliet kapitel 7, vers 12

Jesus sagde: »Alt hvad I har gjort mod en af disse mine mindste brødre, det har I gjort mod mig.« Matthæus-evangeliet kapitel 25, vers 40

Refleksion

Hvert menneske er skabt af Gud på en unik måde. Og Gud elsker hver enkelt menneske. Gud holder lige meget af dig, om du er et lille, fattigt gadebarn, der sidder i en mørk kloak i Mongoliet og kryber sammen i vinterkulden – eller om du er ung spejder i Danmark! Jorden er givet til os mennesker som en gave fra Gud, og alle mennesker har lige meget ret til at nyde verdens goder. I vores del af verden har vi fået de fleste af goderne. Det er faktisk ret uretfærdigt. Har vi ikke pligt til at dele goderne med andre af Guds børn, som ikke har fået lige så meget som os?

Bøn: Kære Gud

Hjælp os at hjælpe andre. **Fadervor**

10

Valgkamp - hvem vinder julen

Tid: 30-60 min.

Artikel: Bagsiden

Intro

I juletiden fylder julemanden, nisser, julepynt og julekalender rigtig meget. Allerede i oktober dukker de første nisser op i supermarkederne. Midt i alt julepynten kan det være lidt svært at huske, hvorfor det egentligt er, vi fejrer jul. Det er som om, at der er forskellige historier, der vil dominere julen...

Aktivitet

Valgkamp mellem Jesus og Julemanden. Hvem vinder kampen om julen?

Spejderne skal forberede og opføre en valgkamp mellem Jesus og Julemanden. Spejderne deles i to hold, der hver især skal være spindoktorer for enten Jesus eller Julemanden. De skal finde argumenter for, hvorfor deres kandidat er vigtigst for

julen. Er det Jesu fødsel vi fejrer, når vi holder jul, eller er det julemanden, nisser og juletraditioner?

De kan fx

- Lave slogans
- Tegne valgplakater
- Skrive en tale eller sang
- Brug bagsiden af Blue Sky #2 som inspiration

Til sidst skal de to hold mødes til en debat, hvor de hver især taler for deres kandidat. Husk at have en ordstyrer, der har kontrol over slagets gang, evt. en leder.

Brug evt. nogle af argumenterne for de to 'kandidater' i den efterfølgende andagt.

Refleksion

Midt i al julepynten er det tit svært at få øje på julens budskab om, at Gud lod sin søn føde på jorden. Men faktisk hører julemanden og julebudskabet mere sammen end man lige skulle tro. I det 4. århundrede vandrede en gavmild kristen biskop rundt i Tyrkiet og delte gaver ud. Han blev senere gjort til helgen og kaldt Sankt Nikolaus – på engelsk Santa Claus. Det var ham, der lagde grunden for historien om julemanden. I dag fylder julemanden og alle hans nisser meget i juletiden. Gaveræs, penge og shopping kan godt få julen til at virke meget materialistisk – med julemanden, der hænger i alle butikker og ser smilende til... Men egentligt handler historien om julemanden om en biskop, der bare gerne ville gøre folk glade med gaver. Det er jo også grunden til, at vi giver hinanden julegaver i dag. For at fejre glæden over Jesu fødsel glæder vi hinanden! Derfor behøver der ikke være så stor en kamp om pladsen mellem julemanden og Jesus – bare man husker hvem der er hvem! Husker at Jesus kom med frelse til mennesker – og at Sankt Nikolaus i glæde over dette spredte sin glæde videre til andre med gode gaver.

Bøn:

Kære Gud

Tak fordi du sendte din søn til os.

Lad os i julen glædes over budskabet om kærlighed og frelse

Fadervor

Hæftet udgives af: KFUM-Spejderne i Danmark, Rysenstensgade 3,1, 1564 København V, Tlf.: 70 10 26 66. Red.: Pernille Schmidt, Niels Hviid, Rasmus Bro Henriksen og Lisbeth Aagaard. Layout: Lisbeth Aagaard. Forsidebillede: Ida Dyhr, Corpolab. Tryk: PR Offset, Fredericia.